

Školní vzdělávací program

pro školní družinu

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V OBOŘE

VZDĚLÁVÁME S RESPEKTEM, LÁSKOU A PRO ŽIVOT

Představení školy

1.1 Identifikace školy

Název školního vzdělávacího programu pro školní družinu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ V Oboře (dále jen ŠVP ŠD)

Oficiální zkratka názvu školního vzdělávacího programu pro školní družinu:

ŠVP ŠD ZŠ V Oboře

Název školy: Základní škola V Oboře

Adresa: U Borku 506
29306 Bradlec

Místo vzdělávání: Na Výsluní 363
29306 Bradlec

Počet oddělení ŠD: 2

IČO: 04743920

IZO: 181076918

Mobil: +420 777 725 909

E-mail: info@zsvobore.cz

Web: www.zsvobore.cz

Ředitelka: Mgr. Jaroslava Tauchmanová (t: 776764774)

Zřizovatel: Ing. Pavel Janeček (t: 777725906)

Platnost ŠVP ŠD od: 1. 9. 2020

Účinnost ŠVP ŠD od: 1. 9. 2020

.....

Mgr. Jaroslava Tauchmanová
ředitelka ZŠ V Oboře

2 Činnost školní družiny

- Školní družina (dále jen ŠD) poskytuje zájmové vzdělávání žákům I. a II. stupně ZŠ V Oboře. Přednost mají žáci nižších ročníků.
- ŠD vykonává činnost ve dnech školního vyučování podle počtu zájemců.
- Činnost v době školních prázdnin je přerušena.
- ŠD zajišťuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce.
- Činnost ŠD se uskutečňuje: příležitostnou výchovou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností i mimo místo, kde právnická osoba (škola) vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání, pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností, s využitím otevřené nabídky spontánních činností.
- ŠD umožňuje žákům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

3 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu vzdělávání

3.1 Provoz školní družiny

- Provozní doba družiny: pondělí až pátek, 7:15 až 8:30 (ranní ŠD) a 12:30 až 16:30 (odpolední ŠD).
- Provozní doba končí odchodem posledního žáka.
- Ranní provozní doba může být zrušena v případě, že žádný ze zákonných zástupců nepřihlásí dítě k docházce do ranní ŠD.
- Výchovně vzdělávací práce a další činnosti ve školní družině probíhají podle rozvrhu činností a režimu, který schvaluje ředitel školy.
- Vyučovací jednotka ve výchovně vzdělávací práci ŠD je 60 minut.
- K činnosti ŠD je možné využívat všechny učebny školy, jídelnu, zahradu školy i venkovní veřejné prostory, zejména hřiště, v okolí školy.

3.2 Režim školní družiny

Denní režim se může upravovat dle momentálního naladění a počtu žáků. Základní denní režim je uveden v následujícím rozvrhu činností.

od	do	činnost
7:15	8:30	příchod do ŠD, převážně odpočinková činnost, klidové hry, stolní hry, hračky, činnost dle zájmů dítěte
12:30	13:30	odpočinková činnost (besedy, četba, vyprávění, tematické rozhovory), volná činnost, činnost dle zájmů dítěte
13:30	14:30	činnost zájmová - přírodovědná, sportovní, výtvarná, turistická, příprava na vyučování
14:30	16:30	svačina, úklid osobních věcí, postupný odchod žáků domů, možné vypracování domácích úkolů, odpočinková činnost, rekreační činnost, stolní hry.

3.3 Docházka do ŠD

- Žáka do ŠD přihlašují jeho zákonní zástupci prostřednictvím zápisního lístku.
- Žák odchází ze školní družiny podle údajů na zápisním lístku, nebo po písemném oznámení zákonného zástupce.
- Zákonný zástupce může žáka odhlásit ze ŠD pouze písemnou formou.
- Žák vstupuje do činností ŠD v nahlášeném režimu, který je uveden zákonným zástupcem na zápisním lístku. Bez písemné omluvy od rodičů je účast v ŠD povinná.
- Ve výjimečných případech mohou být do ŠD umístěni i žáci, kteří do ní nejsou přihlášení (při mimořádných rodinných událostech, při přerušení výuky, mimořádně nepříznivém počasí apod.). Toto musí být realizováno vždy po dohodě s vychovatelkou a nesmí být překročen počet žáků v oddělení.

- Nepřítomnost žáka v ŠD je omluvena nepřítomností žáka ve škole (postup dle školního řádu), pokud je žák vyzvednut rodiči z vyučování, ohlásí vychovatele tuto skutečnost třídní (předávající) učitel. Omluva je možná písemně, osobně nebo telefonicky.
- Uvolnění z denní činnosti ŠD je možné na základě sdělení zákonného zástupce nebo osobním vyzvednutím žáka.
- Vyzvedávání žáka ze ŠD je vhodné načasovat tak, aby nebyly narušovány plánované činnosti.
- Do odpoledního provozu ŠD jsou žáci přihlášení k činnosti ve ŠD předávání vychovatele školní družiny přímo vyučujícím po ukončení řádné výuky či jiné činnosti organizované školou. Předávající při předání sdělí počet předávaných žáků a oznámí důvod nepřítomnosti zapsaných žáků ŠD.
- Při nevyzvednutí žáka zákonným zástupcem ze ŠD do konce stanovené provozní doby, vyčká vychovatelka se žákem po telefonické domluvě se zákonným zástupcem až do jeho příchodu. Nemá-li nikdo ze zákonných zástupců či uvedených kontaktních osob k zastížení, sdělí situaci řediteli školy, kontaktuje OSPOD a dále postupuje ve spolupráci s ním.
- V případě vážných kázeňských přestupků může být žák ze ŠD vyloučen.
- Žáci mohou během provozu ŠD navštěvovat i ostatní aktivity (kroužky) pořádané školou.
- V prostorách ŠD je zakázáno nosit, držet, distribuovat a zneužívat návykové látky a nosit a používat předměty a látky, které by mohly ohrozit zdraví žáků.
- Při pobytu ve ŠD mají žáci vypnutá multimediální zařízení (mobilní telefon, tablet apod.).
- Při výchově žáků vychovatelky ŠD respektují Úmluvu o právech dítěte.
- Práva a povinnosti žáků ve ŠD a při pobytu venku upravuje Vnitřní řád školní družiny

3.4 Pravidla chování žáků při činnostech ŠD

- Chování žáků ve ŠD a při pobytu venku upravuje Vnitřní řád školní družiny, žáci jsou povinni dodržet jím stanovená pravidla, stejně jako pokyny vychovatele a pravidla stanovená Školním řádem
- Bez souhlasu vychovatelky žák neopouští oddělení ŠD.
- Doba pobytu ve školní družině se řídí údaji na zápisním lístku.
- Pokud žák soustavně narušuje činnosti ŠD, opakovaně porušuje Vnitřní řád ŠD a školní řád, může být z rozhodnutí ředitele školy z docházky do ŠD vyloučen.
- Žáci dodržují zásady slušného chování.

4 Popis materiálních podmínek

- Školní družina je umístěna v budově školy a využívá dvou běžných kmenových učeben a prostoru školní jídelny.
- Místnosti ŠD jsou vybaveny stoly a židličkami, koberci, různými stolními hrami a nábytkem na ukládání her a hraček. Žáci mohou se souhlasem vychovatele v průběhu činnosti ve školní družině užívat i veškerý didaktický materiál základní školy.
- Žáci jsou vedeni k šetrnému zacházení s materiálním vybavením.
- Pro pobyt venku jsou využívány městská dětská hřiště, zapůjčený sad a louka v soukromém vlastnictví v docházkové vzdálenosti školy (5 min), žáci školní družiny též navštěvují městskou knihovnu města Kosmonosy.

5 Popis personálních podmínek

- Pedagogičtí pracovníci dbají na pravidelnou činnost oddělení, pořádají i spolupřátají příležitostné akce, nabízejí spontánní aktivity.
- Jsou průvodci žáků při volnočasových činnostech.
- Probouzejí v žácích zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat.
- Podněcují a rozvíjejí přirozenou zvědavost žáků, chuť objevovat, odvalu projevít se a ukázat, co všechno zvládnou.
- Umožňují žákům odpočinek a přípravu na vyučování.
- Mají vysokou míru empatie a dovedou projevovat vřelý vztah k účastníkům činností.
- Umějí vytvořit příznivé sociální klima a efektivně jednat se žáky.
- Znají a umějí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku žáků.
- Mají organizační schopnosti, umějí navozovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností.

- ✚ Dokážou vybranými aktivitami v žácích vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti.
- ✚ Znají bezpečnostní předpisy pro práci a účastníky činností.
- ✚ Sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarnou a sportovní činnost.
- ✚ Odborné zaměření si prohlubují v akreditovaných kurzech a samostudiem.

6 Popis ekonomických podmínek

- ✚ Výše měsíční úhrady za pobyt ve ŠD, stejně jako platební podmínky se řídí smlouvou uzavřenou mezi Základní školou V Oboře a zákonnými zástupci žáka.
- ✚ Část nákladů na provoz školní družiny je hrazena z prostředků státního rozpočtu prostřednictvím provozních dotací (tzv. normativ) poskytnutých Středočeským krajem na základě uzavřené Veřejnoprávní smlouvy

7 Cíle, časový plán, obsah a očekávané výstupy

Zájmové vzdělávání ve ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů společenských hodnot, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. ŠD umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

7.1 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

- ✚ Vést žáky k sebevědomění.
- ✚ Vést žáky ke kázni a dodržování bezpečnosti ve ŠD i mimo ni.
- ✚ Vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj talentů a pro rozvoj tvořivosti.
- ✚ Pomáhat slabším žákům a žákům s nižší sebedůvěrou.
- ✚ Vést žáky ke vztahu k přírodě.
- ✚ Vytvářet žákům harmonické, bezpečné a podnětné prostředí.
- ✚ Pěstovat u žáků pozitivní myšlení a vědomí, že každý problém má své řešení.
- ✚ Naučit žáky odpočinku a správným relaxačním technikám.
- ✚ Vést žáky k poctivosti nejen ke svému okolí, ale především k sobě samému.
- ✚ Vytvářet vztah k vlastnímu tělu.
- ✚ Rozvíjet tělesnou zdatnost žáků.
- ✚ Vést žáky ke zdravému životnímu stylu, pohybu na čerstvém vzduchu, péči o tělo, znalosti funkcí tělesných orgánů a jejich významu.
- ✚ Dbát na správné pochopení nebezpečí návykových látek (kouření, pití alkoholu, užívání drog).
- ✚ Vést žáky k řešení problémů bez konfliktů a konfliktů bez použití násilí.
- ✚ Naučit správným hygienickým předpisům.
- ✚ Vést žáky k zásadám slušného chování.
- ✚ Vést žáky k převzetí odpovědnosti za své činy.
- ✚ Seznamovat žáky s lidovými zvyky a tradicemi.
- ✚ Vést žáky k zapojení do veřejně prospěšné činnosti.
- ✚ Naučit žáky pracovat s drobnými nástroji.
- ✚ Vést žáky k osvojení různých výtvarných technik.
- ✚ Umožnit žákům svobodu výtvarného projevu.
- ✚ Seznamovat žáky se životem v jiných zemích a oblastech naší republiky.
- ✚ Seznamovat žáky s významem státních svátků.
- ✚ Vychovávat z žáků zdravé jedince s vědomím své vlastní hodnoty, odpovědnosti a ochotou spolupráce s druhými lidmi.

7.2 ČASOVÝ PLÁN

Výše uvedené výchovně vzdělávací cíle ŠD a očekávané výstupy jsou zpracovány na období pěti let, po které má žák možnost navštěvovat školní družinu naší školy.

Září

- seznámení s režimem a Vnitřním řádem školní družiny a Vnitřní řádem školní jídelny - výdejny
- bezpečnost při sportovních aktivitách na hřišti a v tělocvičně
- Pravidla silničního provozu, dopravní prostředky
- pravidla hygieny, sebeobslužnost, stolování
- Svatý Václav

Říjen

- Podzim – sbírání přírodnin a jejich využití barvy podzimu, barvy podzimu
- Kladný vztah k přírodě – třídění odpadu, podzimní úklid zahrady, úklid lesa (louky), Den stromů
- Vznik samostatného státu, státní symboly, vztah ke své zemi

Listopad

- Péče o zdraví - pečujeme o své zdraví, správná životospráva, ovoce a zelenina
- Lidové zvyky a obyčeje – Dušičky, Svatý Martin, výroba a pouštění draků
- Den boje za svobodu a demokracii (17.11.)
- začíná advent, výzdoba, vánoční tradice (úvod)

Prosinec

- vánoční tradice
- lidové zvyky a obyčeje – Sv. Barbora, Sv. Mikuláš, Sv. Lucie
- výzdoba školy, zpěv vánočních koled
- Vánoce - dnes a v minulost, původ Vánoc
- vlastní zážitky

Leden

- lednové pranostiky
- lidové zvyky a obyčeje – Tři králové, příprava na masopust
- zimní sporty a jejich nebezpečí
- poskytnutí první pomoci
- pozorování zimní přírody

Únor

- Masopust – příprava masek, karneval, masopustní tradice
- zimní sportování na sněhu a ledu
- normy společenského chování
- příprava masek na karneval

Březen

- pozorování změn v přírodě, jarní úklid zahrady
- první jarní květiny
- zvířata a jejich mláďata
- Měsíc čtenáře
- ekologie – třídění odpadu, Světový den vody

Duben

- lidové zvyky a obyčeje - apríl, čarodějnice
- Velikonoce – tradice, výrobky, původ Velikonoc
- Význačné dny - Den ptactva, Den Země
- Světový den zdraví

Květen

- První máj, lásky čas – poezie, zahrada, rodinné vztahy
- Den matek
- pozorování zahrad (vycházky)

Červen

- Den dětí
- Den životního prostředí
- naše země - města, řeky a pohoří
- blíží se prázdniny

7.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Základním prostředkem činnosti ŠD je hra založená na zážitku účastníků, která obsahuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Cíle vzdělávání ŠD jsou uskutečňovány obsahem těchto činností:

1. Činnosti odpočinkové

- hry klidového charakteru dle zájmu žáků, stolní a společenské hry
- mandaly, volné kreslení, kreslení na téma
- skládanky, puzzle
- samostatná četba
- polytechnické stavebnice

2. Činnosti zájmové a rekreační

2.1. Esteticko-výtvarné

- výtvarné práce s využitím – přírodnin, odpadního materiálu, běžné spotřebního materiálu
- výstavy výrobků a výtvarných prací
- dětské knihy
- přednes a dramatizace
- rozvoj hudebních dovedností
- tanec, pantomima
- rozvoj tvořivé fantazie a modelování

2.2. Tělovýchovné

- cvičení, pohybové hry
- míčové a kolektivní hry
- dechová a relaxační cvičení
- péče o tělo

2.3. Přírodovědné

- pozorování jevů v přírodě (počasí, délka dne, teplota apod.)
- živočichové (pozorování zvířat, péče o ně, užitek pro člověka, cizokrajná zvířata)
- rostliny (rostliny u nás a v ostatních částech světa, péče o rostliny, užitek pro zvířata a člověka, podmínky života rostlin)
- práce na zahradě a na poli (podle ročních období)
- člověk a jeho tělo

3. Příprava na vyučování

- správné zacházení s učebními pomůckami
- procvičování aktuálního učiva dle potřeby hravou formou
- luštění hádanek, rébusů, kvízů, hlavolamů, sudoku
- rozvoj postřehu, paměti a slovní zásoby
- hledání souvislostí
- čtení s pochopením textu
- matematické hry

4. Jiné činnosti

4.1. Sociální

- individuální hodnota každého jedince
- spolupráce

- + spolehlivost
- + komunikace
- + tolerance
- + dodržování pravidel
- + svoboda a odpovědnost
- + úcta k druhým, slušné chování
- + lidové moudrosti – pohádky, přísloví, bajky

4.2. Sebevzdělávací

- + zkoumání věcí a jevů kolem nás
- + bezpečná práce s nástroji (zejména zahrada)
- + práce s materiály (drát, provázek, textil, odpadový materiál a jiné)
- + práce podle návodu či schématu
- + člověk a životní prostředí (třídění odpadů, emise – hluk, vibrace, noční osvětlení)
- + poznávání místa, kde žijeme a jeho okolí
- + významné dny – státní svátky

4.3. Společensky prospěšné

- + udržování pořádku ve společných prostorách
- + péče o pokojové rostliny
- + práce na školní zahradě
- + třídění a sběr druhotných surovin
- + vystoupení na školních akcích
- + spolupráce při výzdobě školy
- + zveřejnění práce ŠD v rámci obce, v tisku, apod.

7.4 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- + aktivně se účastní prací při přípravě výstav a prezentací práce školy
- + podle přírodních úkazů určí roční období
- + projevuje kladný vztah k přírodě, přírodu chrání a šetří přírodní bohatství
- + vyjmenuje plodiny pěstované na poli, v sadu a na zahradě
- + podle svých možností cvičí na nářadí a s náčiním
- + dodržuje pravidla her a chování
- + řeší konfliktní situace bez použití násilí
- + zvládá základní herní situace z pozice hráče, diváka i rozhodčího
- + luští jednoduché kvízy, křížovky, rébusy
- + určí rozdíly a společné znaky
- + vytvoří jednoduchý výrobek z papíru, přírodnin, odpadního materiálu podle ústního návodu
- + postaví model ze stavebnice podle plánu, návodu či schématu
- + bezpečně používá pracovní nástroje
- + zná okolí školy - vyjmenuje a popíše významné body v okolí školy (městský úřad, školka, zastávka autobusů, léčebna, hřiště, sokolovna, hřbitov a další)
- + dodržuje pravidla slušného chování a základní společenské zásady
- + udržuje pořádek ve škole a jejím okolí
- + třídí odpad

8 Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění či nadání při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost asistenta pedagoga, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se prostředí školní družiny, bude pomáhat vychovatelům při komunikaci s žákem, pomáhat při komunikaci žáka s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině bude probíhat formou **individuální integrace**. Ke stanovení formy integrace (a případné stanovení PLPP či IVP) se použijí **příslušná ustanovení Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ V Oboře**.

Školní družina poskytuje možnost podpůrných opatření. Druhy a rozsah těchto podpůrných opatření vychází ze specifických vzdělávacích potřeb žáka (IVP, PLPP) a patří mezi ně zejména:

- ✚ práce s odpovídajícími didaktickými či kompenzačními pomůckami
- ✚ zrakové a sluchové stimulace pro žáky s příslušným postižením
- ✚ logopedická péče
- ✚ zdravotní tělesná výchova
- ✚ kladení důrazu na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.
- ✚ na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost asistenta pedagoga, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se prostředí ŠD, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovýmto žákem, pomáhat při komunikaci žáka s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

9 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

9.1 Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD:

- ✚ Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje každý vychovatel ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.
- ✚ Veškeré zjištěné nedostatky vychovatel okamžitě nahlásí vedení školy.
- ✚ Při úrazu žáka zváží vychovatel situaci - ošetří sám případně zajistí lékařskou pomoc a vždy informuje zákonné zástupce.
- ✚ Žák je povinen neprodleně hlásit vychovatelce každé zranění.
- ✚ Během provozu ŠD nevstupují z hygienických a bezpečnostních důvodů zákonní zástupci či jimi pověřené osoby do výchovných prostor školy a oddělení ŠD. Komunikace s vychovatelem probíhá osobně u vchodu do ŠD. Další individuální pohovory mohou probíhat na základě osobní domluvy, v rámci tripartitních schůzek a anebo individuálních konzultací.
- ✚ Pedagogičtí zaměstnanci ŠD i žáci ŠD se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanoveními Vnitřního řádu školní družiny a Školního řádu.

9.2 Pitný režim

Pitný režim si zajišťují žáci samostatně – z domova. Ve škole je přesto po celou dobu k dispozici pitná voda.

10 Dokumentace

10.1 Dokumentace vedená v oddělení školní družiny

- ✚ Zápisový lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce
- ✚ Přehled výchovně vzdělávací práce (třídní kniha)

10.2 Dokumentace sdílená se základní školou

- ✚ Školní matrika
- ✚ Kniha úrazů
- ✚ Dokumentace výchovného poradenství